

Albert Schweitzers liv och hans kontakter med Sverige

Dr Elon Mattsson från Göteborg på besök hos Albert Schweitzer

Albert Schweitzers liv

Inledning och plan

1913 startade Albert Schweitzer sitt arbete som läkare vid Lambaréné i dåvarande Franska Ekvatorialafrikas regnskog. Den primitiva mottagningen utvecklades efter hand till ett modernt sjukhus i det glesbefolkade skogsområdet vid Ogowéfloden. Kritiska uttalande har förekommit i massmedia. Schweitzers medicinska verksamhet sades vara en kvarleva från kolonialtiden präglad av föråldrade behandlingsmetoder i primitiva byggnader. Men sjukhuset var älskat av de fattiga afrikanerna som dagligen kom i sina kanoter på Ogowéfloden med sjuka från byarna i regnskogen. Sjukvården passade afrikanen då han fick leva som han brukade i byn. I sjukhussalarna fanns inget elektriskt ljus eller rinnande vatten.

Det som skiljde verksamheten vid Lambaréné mot annan missionssjukvård i Afrika var att pengarna för att driva verksamheten inte kom från någon kyrka i Europa eller USA. Istället var det Schweitzer som till en början själv skaffade fram resurserna genom orgelkonserter i Europa. Efter hand startades 18 stödföreningar i olika länder som hjälpte till att samla in pengar och rekryterade sjukvårdspersonal. I Sverige startade en stödförening 1926 och man lyckades att rekrytera en läkare och tre sjuksköterskor från Sverige som kom att arbeta på sjukhuset ett par år. Åtta svenska läkare har senare besökt sjukhuset vid olika tidpunkter. Vidare har flera svenska missionärer passerat Lambaréné i samband med sina hemresor till Sverige från sina arbeten i Afrika. Åtta representanter från den svenska Albert Schweitzerföreningen kom att besöka sjukhuset och vidare var Sven Nykvist här och spelade in filmen om Lambaréné. Schweitzer kom med tiden att bli känd i många länder. Bland annat fick han 1952 Nobels fredspris för sitt arbete.

Den 4/9 1965 dog Albert Schweitzer och han begravdes nästa dag på en liten kyrkogård vid Lambaréné sjukhus nära Ogowéfloden. Massor av böcker och filmer har skildrat Schweitzers liv. Ett femtital olika länder har tillsammans producerat över 150 olika frimärken. Museum om Albert Schweitzer och hans livsgärning finns i Lambaréné, Kaysersberg, Günsbach och Weimar. Exponatet handlar om tiden mellan Albert Schweitzers födelse 1875 fram till 2013 då det var 100 år sedan han för första gången kom till Lambaréné. De olika bladen presenteras i tidsordning.

	BLAD		BLAD
Inledning och plan	1	Nobels fredspris, 1952	
Europa, 1875		Nobels fredspris	27-28
Barndomen i Alsace	2	Svenskar besöker Lambaréné	29-31
Studietiden i Strasbourg	3	"Vördnad för livet"	32
Orgelspelaren	4-5	Postgången till/från Lambaréné	33-34
Franska Ekvatorialafrika, 1913		Hôpital Albert Schweitzer, Haiti	35
Landet Gabon	6-9	Schweitzers död, 1965	
Ogowéfloden och Lambaréné	10-11	Schweitzers död	36
Hôpital Albert Schweitzer	12-13	Tyskland och Frankrike	37-39
Europa och USA, 1917		Europa	40
Tillbaka till Europa	14	Afrika	41-42
Sverige och Schweitzer	15-18	Övriga världen	43
Postgången till/från Lambaréné	19-20	Nya Hôpital Schweitzer, 1975	
Schweitzer besöker USA	21	Muséet i Lambarene	44
Biblioteksböcker	22	Nya Hôpital Schweitzer, Lambaréné	45-46
Sven Nykvists film	23-24	Schweitzer lever vidare	47
Albert Schweitzerföreningar	25-26	100 år i Lambaréné	48

Albert Schweitzer

Barndomen i Alsace

Albert Schweitzer föddes 1875 i den lilla byn Kaysersberg i Elsass som då tillhörde Tyskland. Elsass är ett mycket omtvistat landområde som ibland tillhört Frankrike och ibland Tyskland. Som en följd av det fransk-tyska kriget 1870-71 hade området blivit tyskt. I och med Versaillesfreden efter 1a världskriget blev Elsass återigen franskt och kom nu att kallas Alsace. Området är tvåspråkigt och man pratar både tyska och franska. Huvudorten i Alsace är Strasbourg.

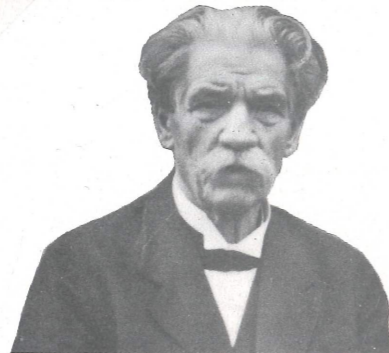
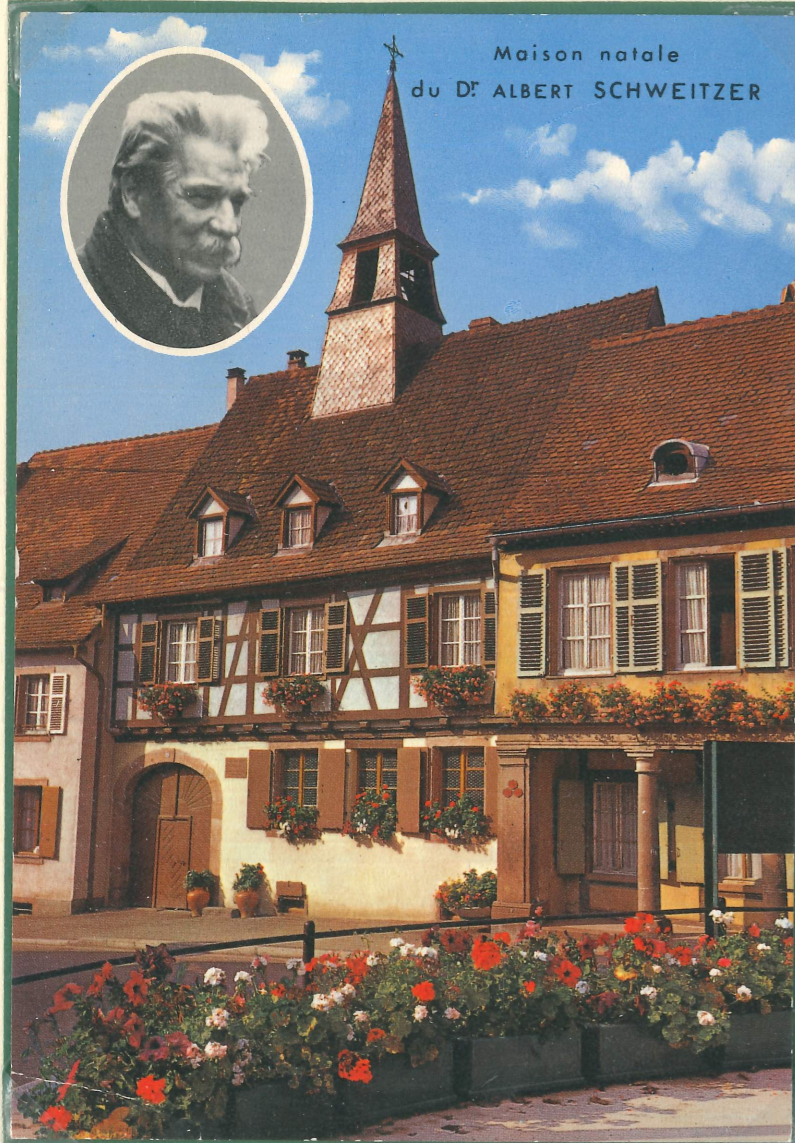
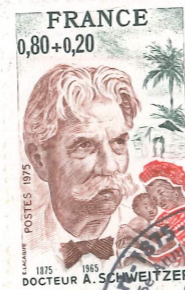

Photo Ferber - Colmar

14 janvier
1875

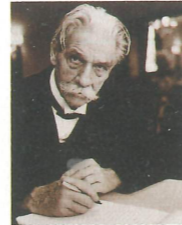

ALSACE

THE ALBERT SCHWEITZER MUSEUM

The familiar and intimate universe of the celebrated Doctor

Albert Schweitzer had this building built in 1928, with the Frankfurt (D) Goethe prize. Albert Schweitzer, winner of the Nobel Peace Prize lived here whenever he stayed in Alsace. It now houses the Albert Schweitzer museum and archives. Guided tours only, in German, English and French. This display of his personal objects, correspondence, books on his childhood, life, works, thoughts on Protestantism will give you a feeling of intimate contact with the great man.

You can also meditate on the Albert Schweitzer trail at Gunsbach: 16 panels cover the life, work and thoughts of the great Doctor.

Informations:
Musée Albert Schweitzer
8, rue de Munster - 68140 Gunsbach:

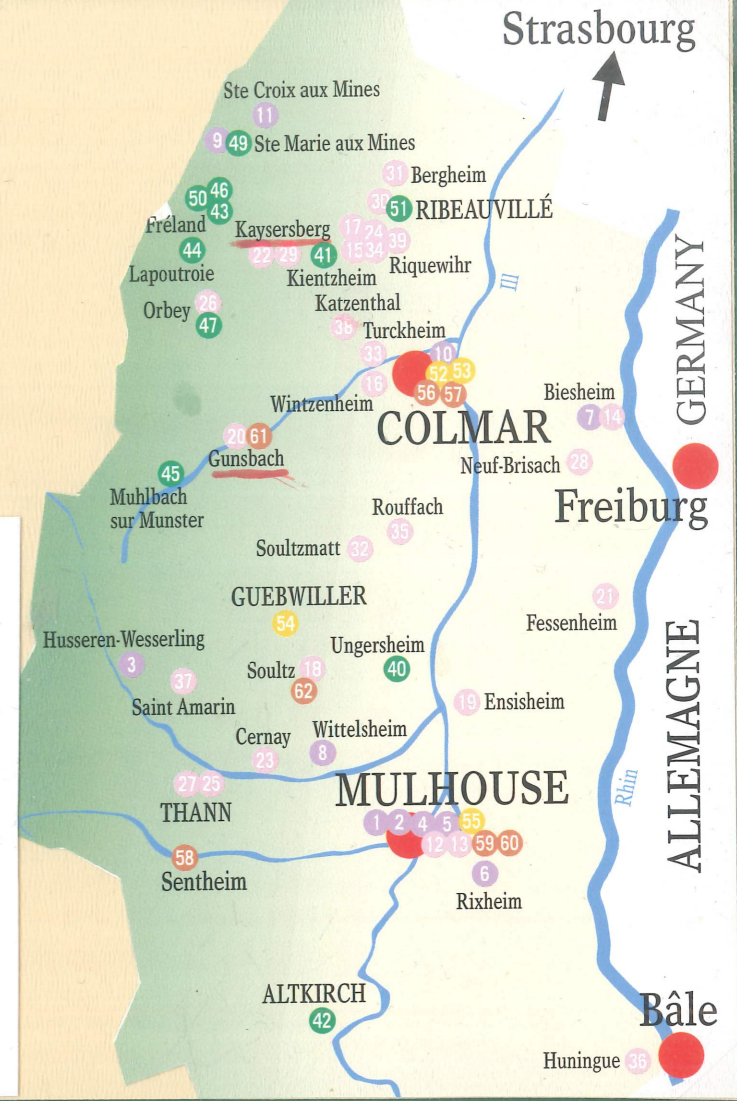
THE ALBERT SCHWEITZER MUSEUM

Remembrances of Doctor Schweitzer

The Albert Schweitzer Museum was designed as a place of remembrance recalling the creation in 1913 and subsequent evolution of the Lambaréné Hospital in Gabon. The brain-child of this French doctor, theologian and musicologist, his work at the hospital and elsewhere merited him the 1952 Nobel Peace Prize. Visitors can view written documents, photographs as well as personal souvenirs of Dr. Schweitzer.

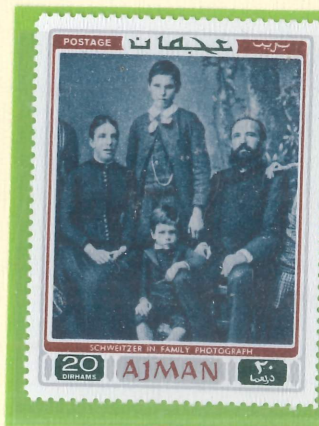
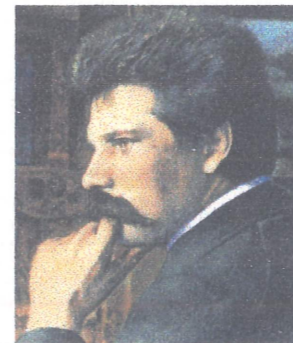
Additional displays contain diverse African objects originating from the region of Gabon where the doctor worked.

Informations:
Musée Albert Schweitzer, 126, rue du Général de Gaulle - 68240 Kaysersberg:

Familjen Schweitzer flyttade från Kayserberg till byn Günsbach. Här kom Schweitzers pappa att arbeta som präst under många år och här började barnen Schweitzer i sin första skola. På de båda orterna hamnade två olika museer om Albert Schweitzers liv. I Günsbach byggde Schweitzer ett hus med ett kansli och arkiv för administrationen av sjukhuset Lambaréné i Europa.

90ème anniversaire du départ de GUNSBACH pour LAMBARÉNE d'Albert et Héléne Schweitzer 21 mars 1913

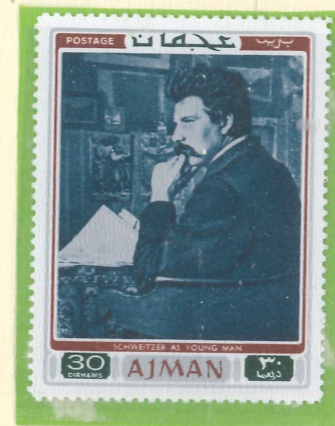
"Je voulais devenir médecin pour pouvoir travailler sans parler. Des années durant je m'étais dépensé en paroles... dans cette nouvelle forme d'action je ne me voyais plus parlant de la religion d'amour, mais occupé à la mettre en pratique."

Albert Schweitzer

Albert Schweitzer

Studietiden i Strasbourg

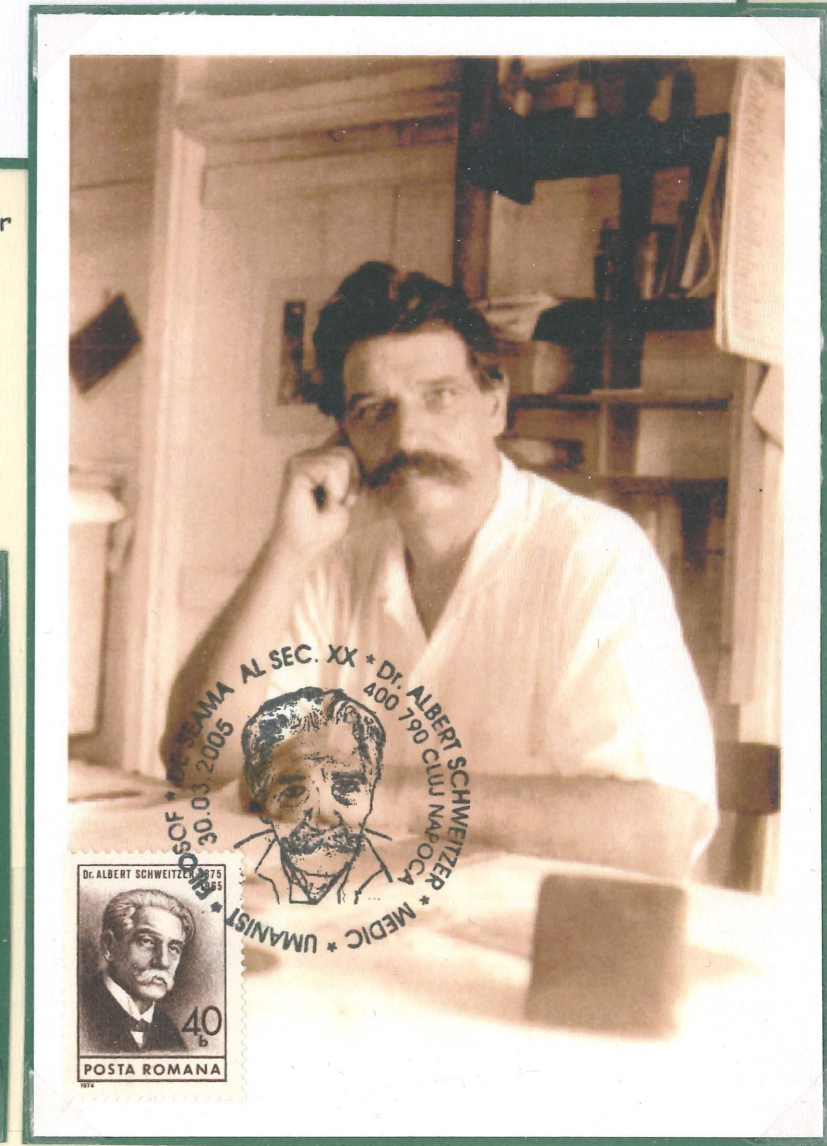
Hösten 1893 började Schweitzer sina studier vid universitetet i Strasbourg. Intresserad av både teologi och filosofi skrev han in sig som studerande vid båda dessa fakulteter. Han trivdes bra med de självständiga universitetsstudierna. Schweitzer fick bo tillsammans med andra teologistudenter i Strasbourg i en byggnad som hörde till St Thomaskyrkan.

RÉPUBLIQUE GABONAISE

125ème Ann. de la naissance d'Albert Schweitzer
PREMIER JOUR D'EMISSION

1899 efter 6 års studier var Schweitzer färdig med sin doktorsexamen i filosofi. Schweitzer blev nu anställd som präst Vid St Nicolaikyrkan i Strasbourg.

LE VILLAGE EUROPEEN ALBERT SCHWEITZER

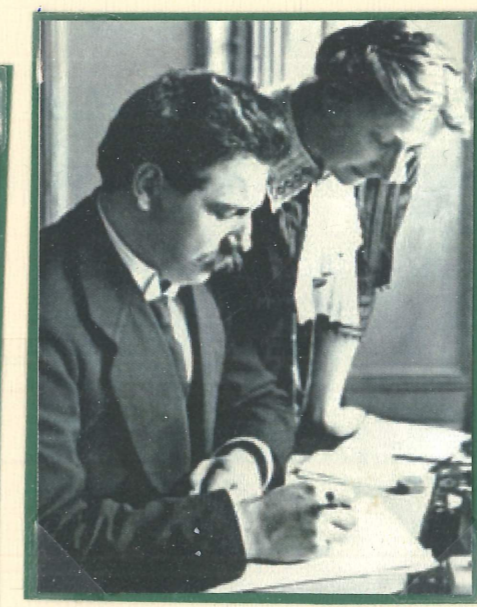
REPUBLICQUE FRANÇAISE
35 F
EUROPA
13 SEPT. 1958
STRASBOURG
CPE

QUE BÂTIT L'AIDE AUX PERSONNES DÉPLACÉES

Albert Schweitzer, l'Européen
1875
1965

FRANCE
0,80+0,20
EGLISE SAINT-THOMAS
Exposition Albert SCHWEITZER
16 octobre 1993
67 STRASBOURG

le tirage de ce document est strictement limité à 100 exemplaires numérotés
N° 9
Jean-Luc Staedel
poste restante
Conseil de l'Europe
F.67000 Strasbourg

Schweitzer fick syn på en artikel i en tidning från Paris Protestantiska Missionsällskap. Artikeln handlade om missionsarbetet i Franska Ekvatorialafrika och behovet av läkare. Efter en tid fattade Schweitzer beslutet att utbilda sig till läkare och arbeta i Afrika. I oktober 1905 började han studera igen i Strasbourg och sex år senare tog han sin läkarexamen. Han hade nu också mött kärleken och träffat Hélène Bresslau som sjuksköterska. De gifte sig.

Albert Schweitzer

Orgelspelaren

Som barn hade Albert Schweitzer lärt sig spela orgel. Vid nio års ålder fick han börja vikariera som kantor i Günsbach kyrka där hans pappa var präst. Intresset för Bachs orgelmusik ledde till musikstudier vid konservatoriet i Paris. Intresset kom även att omfatta byggandet av orglar och det var under tiden i Paris som han skrev sin berömda bok om J S Bach.

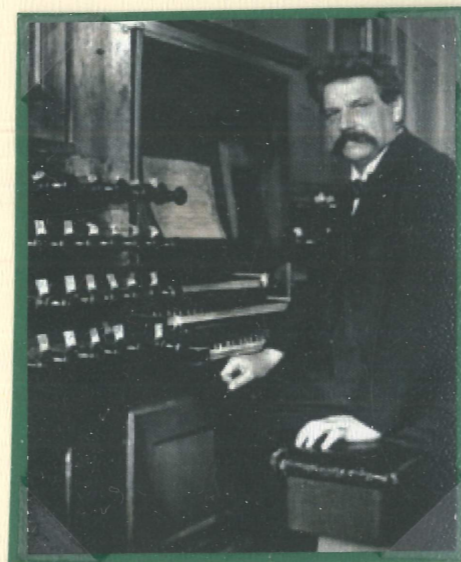
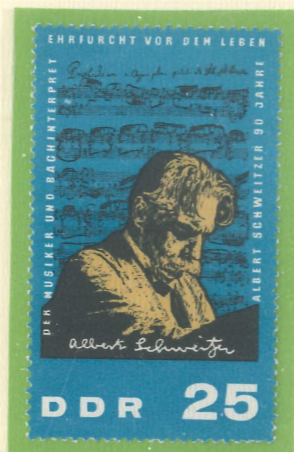
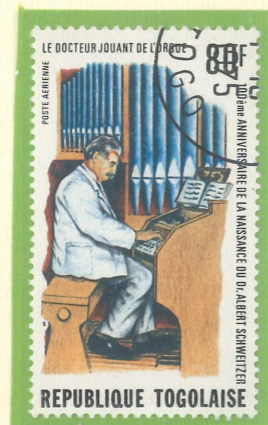
Schweitzer tillhörde Paris Bachsällskap från 1905 och han reste ofta från Strasbourg till Paris. Bachboken trycktes på franska men efter några år omarbetades den och man gav nu ut boken i en tysk upplaga. Orgelkunskapen blev en avkoppling i livet för Schweitzer men också en möjlighet att få in pengar genom konsertturnéer i Europa och USA. Schweitzer fick även möjlighet att spela in ett tiotal grammofonskivor där inkomsterna gick till sjukhuset i Lambaréné.

Albert Schweitzer

Orgelspelaren

Detta piano var en gåva till Schweitzer från Paris Bachsällskap 1912 och skickades till Lambaréné. Pianot var tillverkat av ett hårt träslag och förstärkt med zink för att kunna klara det tropiska klimatet med stor luftfuktighet. Pianot hade fotpedaler så Schweitzer kunde öva som på en riktig kyrkorgel. Efter Schweitzers död flyttades pianot till muséet i Günsbach.

SCHWEITZER «L'EUROPÉEN»

1985 ANNEE EUROPEENNE DE LA MUSIQUE

«La musique de Bach exige que, par le recueillement et la méditation intérieure, nous devenions capables de faire revivre quelque chose de son esprit profond.»

Albert Schweitzer

1875 - 1985

110e ANNIVERSAIRE DE LA NAISSANCE DU Docteur Albert SCHWEITZER

Jumelage postal KAYSERSBERG CONSEIL DE L'EUROPE

Tirage limité, numéroté de 1 à 500

FRANCE 1,20 CONSEIL DE L'EUROPE STRASBOURG

FRANCE 0,80+0,20 DOCTEUR A. SCHWEITZER

13 - 14 - 1985

1875 1985 DOCTEUR A. SCHWEITZER

№ 071

Albert Schweitzer 1875-1965

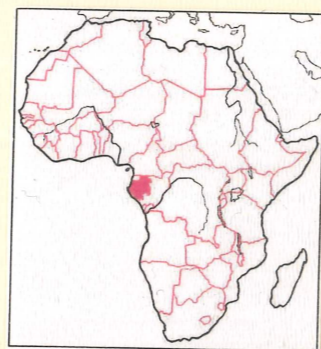
02432

5

Albert Schweitzer

Gabon - läge, klimat och djur

Gabon ligger vid Afrikas kust vid ekvatorn. Landets yta är 268.000 km² och har 800 km kust utmed Atlanten. Vid kusten utbreder sig ett omkring 100 km brett lågland. Väster om låglandet utbreder sig ett randberg som når upp till omkring 1.000 meters höjd och som sedan övergår i ett plåtområde. Landet genomskärs av Ogowéfloden och dess bifloder. I Gabons läge vid ekvatorn medför ett tropiskt regnskogsklimat med hög temperatur och luftfuktighet. Under juni-augusti är det torrtid. Årsnederbörden är mellan 1500-3750 mm.

I regnskogen finns många olika växter och djur t.ex. apor, elefanter, flodhästar och krokodiler. Regnskogen innehåller även de sällsynta låglandsgorillorna.

Gabon - befolkning, språk och statskick

I Gabon bor drygt 1 miljon människor vilket är endast 4 invånare/km². Ungefär hälften bor i städer medan resten bor i mindre byar. I huvudstaden Libreville bor ca 350.000 invånare. Hamnstaden Port Gentil har ca 123.000 invånare och sedan finns endast små städer som gruvstaden Masuku (38.000) och Lambaréné (30.000). Landets officiella språk är franska men man pratar annars flera inhemska språk.

Gabon blev självständigt från Frankrike 1960 då Franska Ekvatorialafrika delades upp i fyra republiker nämligen Gabon, Congo-Brazzaville, Centralafrikanska Republiken och Tchad. Gabon fick en flagga som innehåller tre fält i färgerna grönt (regnskogen), gult (solen) och blått (Atlanten).

Gabons första president var Léon M'Ba som styrde landet fram till 1967 då han dog. Nästa president blev Omar Bongo som även han fick hjälp av franska rådgivare och militärer. Från och med 1968 var landet en enpartistat och Bongo höll sig kvar vid makten med hjälp av oljepengar som staten fick från det franska oljebolaget som svarade för utvinningen inom landet. 1990 började man tillåta oppositionspartier i Gabon. Allmänna val hölls 1993 och president Bongos parti segrade naturligtvis. I parlamentet finns 120 platser och Parti Democratique du Gabonaise erhöll 66 platser. Oppositionen är splittrad mellan sex småpartier.

Albert Schweitzer

Gabon - jordbruk, skogsbruk, olja och gruvor

I regnskogen förekommer fortfarande en del jakt och fiske. Annars sker jordbruket i form av hackbruk eller svedjebbruk. Det är främst kvinnorna som arbetar med jordbruket och de grödor man odlar till självhushåll är majs, maniok, bananer och jordnötter. Cash crops som man odlar till försäljning är kakao, kaffe och oljepalmsnötter.

Skogsbruket är en av Gabons stora inkomstkällor och administreras av stora utländska bolag. Det är främst ädelträ som okumé, mahogny, ebenholtz och valnöt som exporteras till andra länder. För transporten till kusten utnyttjar man floderna där man bogserar de sammanbundna stockarna med lastbilar och båtar.

Det finns olja utanför Gabons kust på kontinentalsockeln. Hamnstaden Port Gentil vid Kap Lopez är centrum för oljeindustrin som sköts av ett franskt oljebolag. Andra metaller som utvinns ifrån berggrunden är uran och mangan. Centrum för gruvarksamheten är staden Masuku (fd Franceville) i landets sydöstra del.

Albert Schweitzer

Gabon - Kommunikationer

Sjöfarten på floderna är av stor betydelse för person- och varutransporter. En viktig transportled är Ogowéfloden som är farbar från kusten och 25 mil in i landet. Vägnätet började byggas ut under 1940-talet och omfattar totalt omkring 6.000 km där endast ca 10 % är asfalterad. Grusvägarna är i mycket dåligt skick eftersom vägarna förstörs av de kraftiga regnen. Ett problem är alla flodpassager där man försökt ersätta bilfärjor med större broar vid t.ex. Lambaréné, Kango och Mouila.

Landets enda järnväg går ifrån Libreville till gruvstaden Masuku (fd Franceville). Flygtrafiken kom igång under 1940-talet och det finns internationella flygplatser i Libreville, Port-Gentil och Masuku. Landets nationella flygbolag är Air Gabon och flygbolag som belgiska Sabena mellanlandade i Libreville på väg till Kinshasa.

Albert Schweitzer

Gabon - Religion och sjukvård

Ungefär 60 % av Gabons befolkning är kristna och tillhör då främst den katolska kyrkan. Cirka 1 % av landet befolkning är muslimer. Kyrkorna har ett stort ansvar för sjukvården och skolverksamheten i landet. Den största protestantiska kyrkan *Eglise Evangélique du Gabon* har cirka 120.000 medlemmar och är den kyrka som uppkommit ur Parissionen där Albert Schweitzer började sitt arbete. I landets södra del finns *The Evangelical Church of South Gabon* med ca 16.000 medlemmar. Denna kyrka har sitt ursprung ifrån en amerikansk mission som även drivet ett sjukhus i Bongolo där det arbetar flera amerikanska läkare.

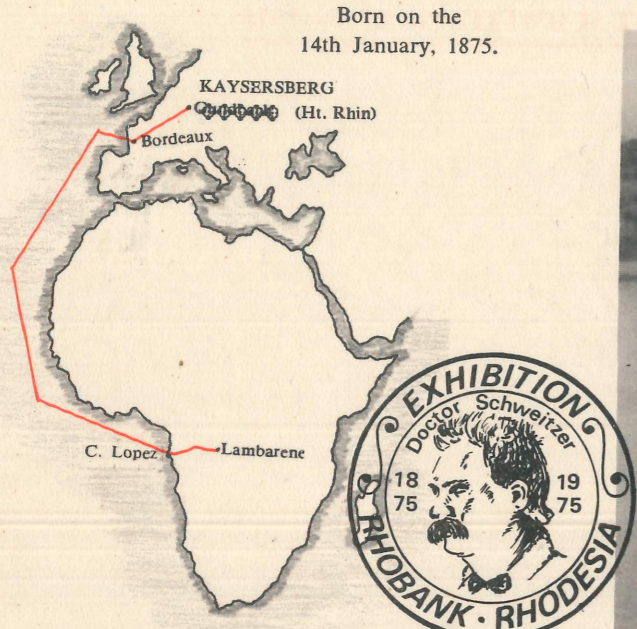

Det finns några stora sjukdomar som är speciellt viktiga i Afrika, nämligen malaria, lepra och på senare år HIV/AIDS. Leprasjukvård har funnits på sjukhuset i Lambaréné sedan länge och där man byggde en speciell by för dessa patienter. HIV/AIDS var en sjukdom som inte fanns när Albert Schweitzer bodde på Lambaréné men den sjukdomen har som i många andra länder även drabbat Gabon på senare år. När ö-nationen São Tomé och Príncipe gav ut ett frimärke med Schweitzer 2008 så skriver man "Kampen mot AIDS".

Albert Schweitzer

Ogowéfloden och Lambaréné

Att resa till dåvarande Franska Ekvatorialafrika var inte helt problemfritt i början av 1900-talet. Parisermissionens ledare var rädda att Schweitzer med sina teologiska kunskaper skulle förändra hela missionsarbetet där. Uppgårelsen med Schweitzer blev helt unik för en missionär då ingen lön skulle betalas av missionen i Paris utan Schweitzer skulle själv skaffa fram de pengar han behövde genom sina orgelkonserter och försäljning av de böcker som han skrivit.

Born on the
14th January, 1875.

KAYSERSBERG
Bordeaux (Ht. Rhin)

C. Lopez - Lambaréné

EXHIBITION
Doctor Schweitzer
1875-1975
RHOBANK - RHODESIA

To commemorate the Centenary Anniversary of the birth of Doctor Albert Schweitzer.

Photograph by Archive Centrales Albert Schweitzer.

A. H. 110 - "L'Europe"
Compagnie des Chargeurs Réunis

unser Scheffela!
notre cabine

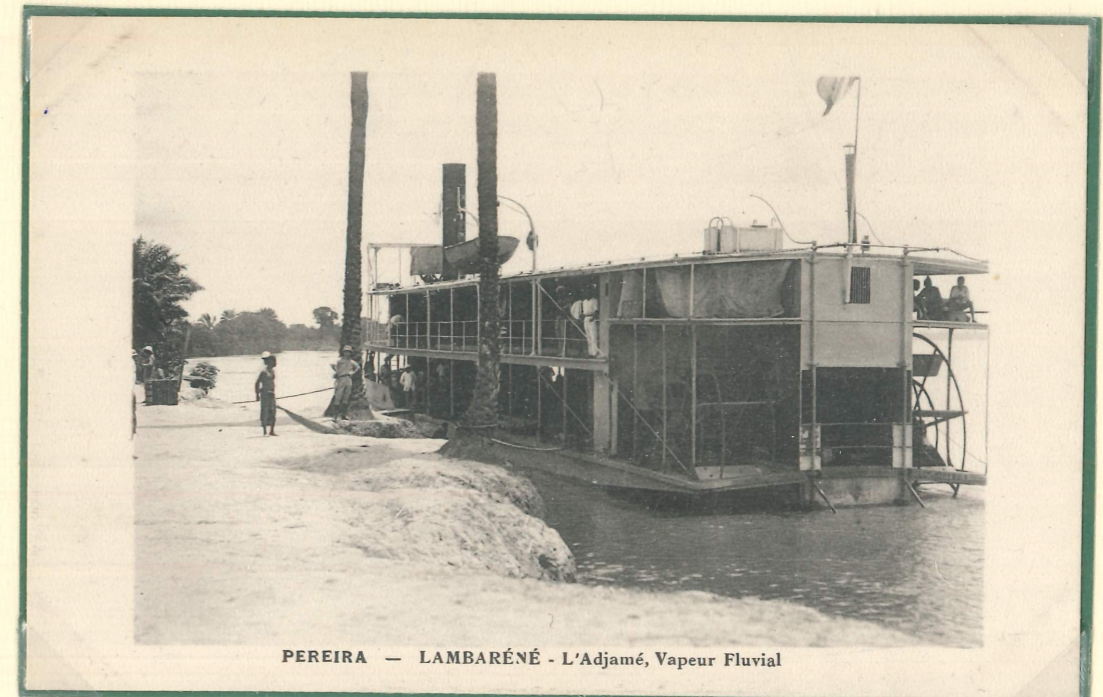
EGLISE SAINT-THOMAS
Exposition
Albert SCHWEITZER
16 octobre 1993
67 STRASBOURG 250

LA POSTE 1993
RÉPUBLIQUE FRANÇAISE

Exposition Albert SCHWEITZER
Eglise Saint Thomas - STRASBOURG

Commémoration :
- 80e anniversaire de son arrivée à Lambaréné ;
- 40e anniversaire de l'attribution du Prix Nobel de la Paix

Våren 1913 anlände Albert och Hélène Schweizer med sin utrustning i 17 lådor till hamnstaden Cap Lopez vid Ogowéflodens mynning. Resan hade tagit cirka 3 veckor med båt ifrån Bordeaux. Man fortsatte sedan med en mindre flodbåt uppför Ogowéfloden till Lambaréné.

RÉPUBLIQUE GABONAISE

L'OGOOUÉ A LAMBARÉNÉ

PREMIER JOUR D'ÉMISSION

PREMIER JOUR
VUES SUR LE GABON
30 JUIL. 74
LIBREVILLE

PREMIER JOUR
VUES SUR LE GABON
30 JUIL. 74
LIBREVILLE

Tirage limité (numéroté de 1 à 2000) No 00641

Albert Schweitzer

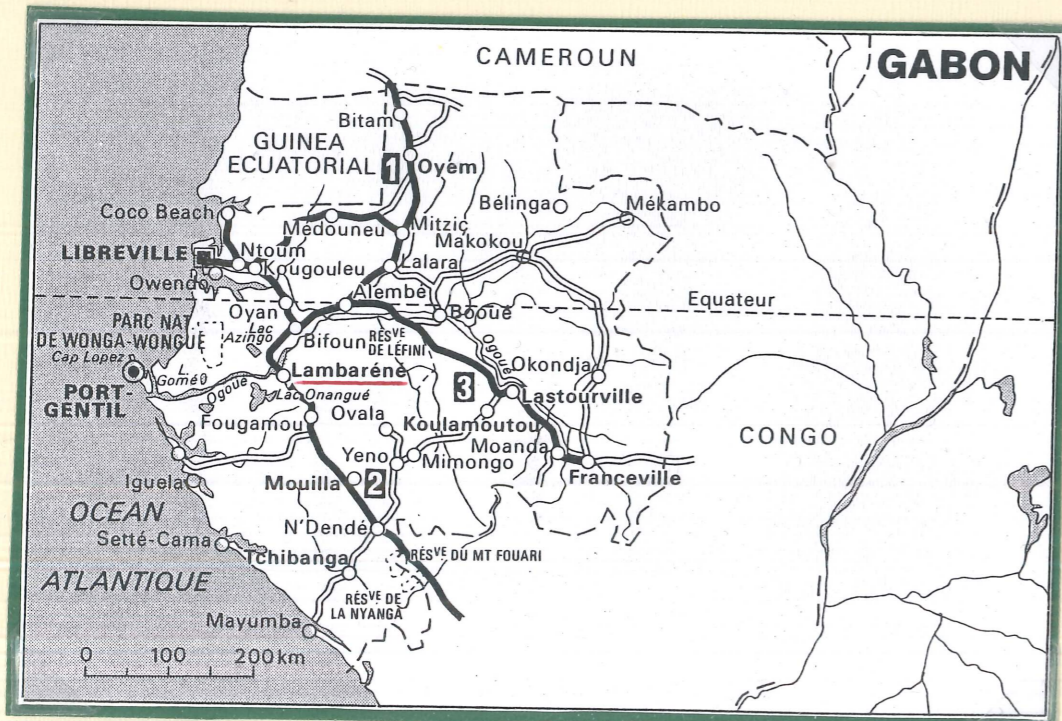
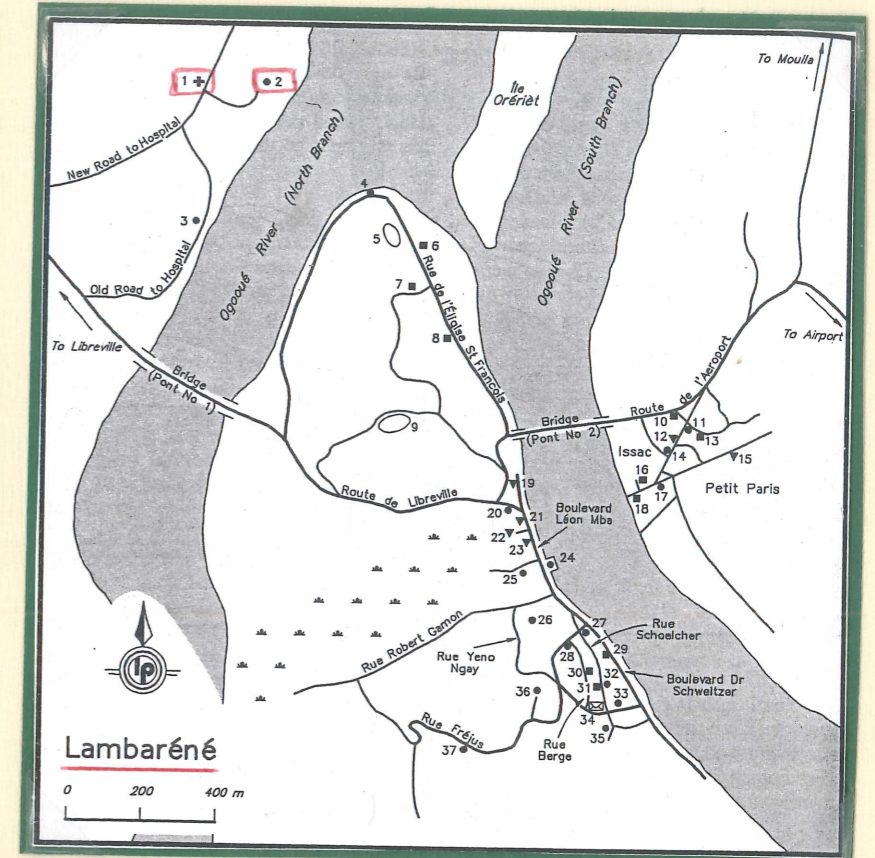
Ogowéfloden och Lambaréné

Staden Lambaréné är Gabons fjärde största stad med cirka 30.000 invånare som ligger cirka 300 km ifrån kusten uppför Ogowéfloden. Själva staden ligger på en stor ö mitt i floden. Albert Schweitzer-sjukhuset ligger ovanför staden vid flodens norra strand.

Centrum av staden Lambaréné är marknadstorget utmed huvudgatan Léon Mba uppkallad efter landets första president. Norr om marknaden ligger hotellet Ogowé Palace och två katolska missioner som ombesörjer skolverksamheten i staden. Den katolska munkorden Xavier finns i Lambaréné sedan 1880. Söder om marknaden finns stadens officiella centrum med postkontor, bank, polis, flygbolaget Air Gabons kontor samt ytterligare några hotell och en gymnasieskola. Stadens flygfält ligger några kilometer söder om staden. Albert Schweitzers sjukhus och museum ligger norr om staden.

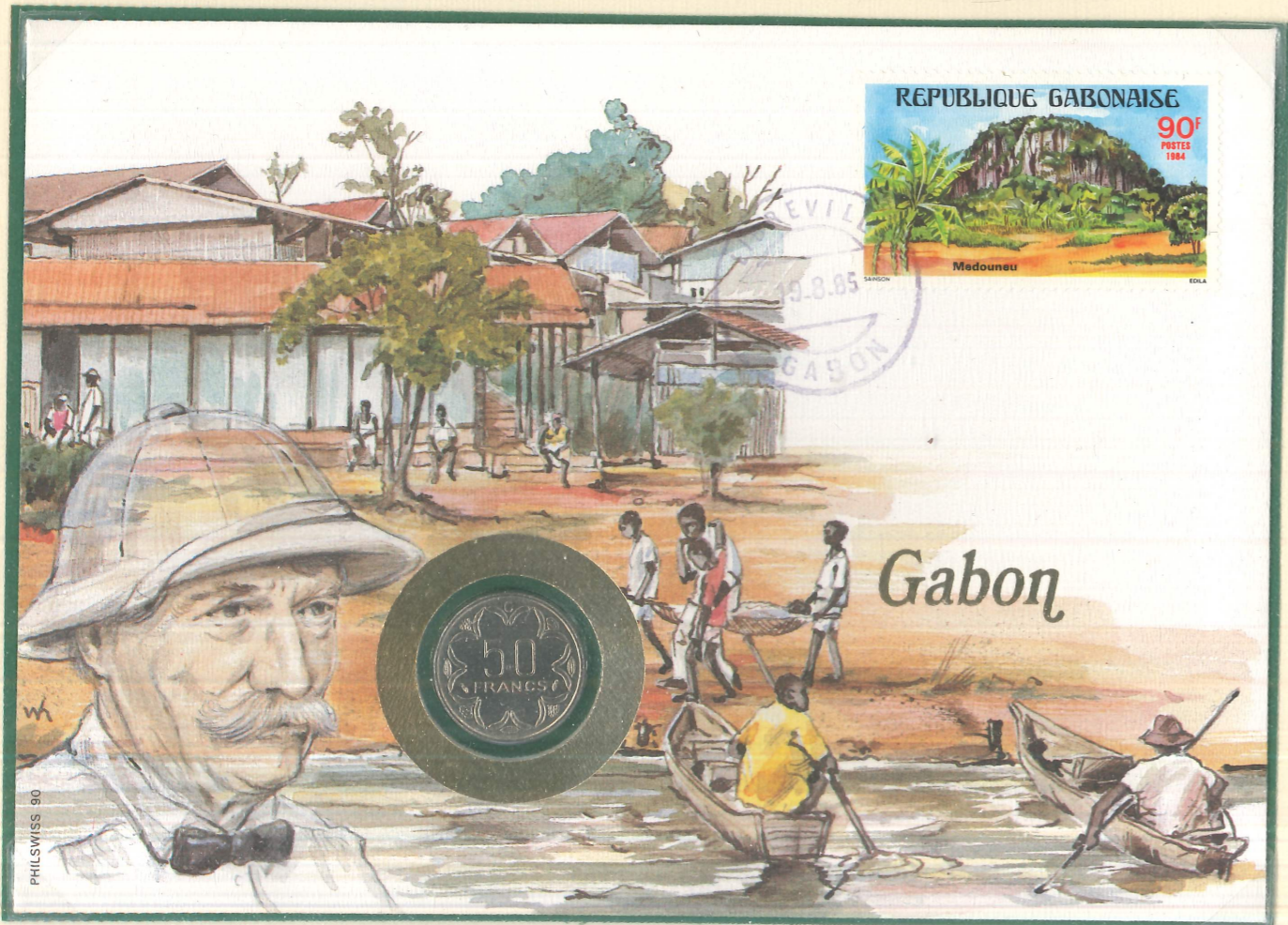
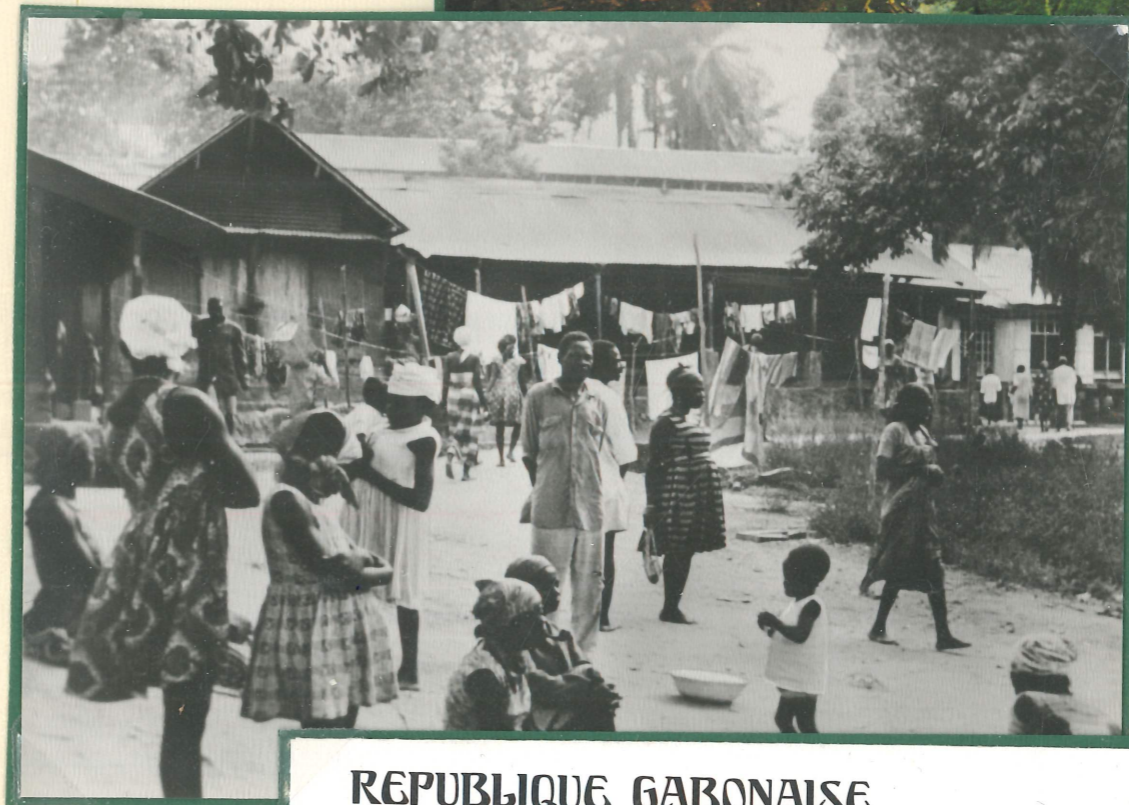
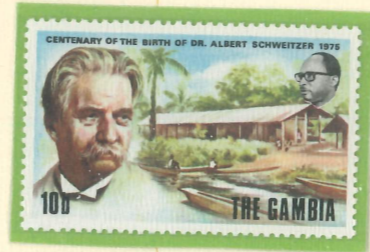

1 Albert Schweitzer Hospital 2 Albert Schweitzer Museum 3 La Pagaie Nightclub 4 Pirogues for Hospital 5 Football Field 9 Stadium 10 Bar-Dancing le Capitole, Bar Kafaite & Lifts to Monila & N'Dendé 11 Alimentation aux Bonnes Courses 14 Minibuses to Mouila & Lambaréné 17 Marché No 2 20 Mobil Station 21 Halle des Grands Lacs 24 Pirogues to Port & Minibuses to Libreville 25 Marché No 1 26 École Protestante 27 Mairie 28 Air Gabon 29 Gaboprix General Store 32 Commissariat 33 Place de l'Indépendance 34 Post Office 35 Gendarmerie 36 Résidence du Gouverneur 37 Lycée d'État	■ PLACES TO STAY 6 Hôtel Ogooué Palace 7 Mission Catholique St François-Xavier 8 Mission de l'Immaculée Conception (École Catholique des Soeurs) 10 Hôtel Lépopa 13 La Petite Auberge 16 Motel du Peuple 18 Case de Passage à Isaac 29 Hôtel Angleterre & Hôtel Évaro 30 Hôtel Schweitzer 31 Case de Passage ▼ PLACES TO EAT 12 Restaurant Imanenzal 15 Restaurant Chez Tante Marie 19 Restaurant Touba & Restaurant Welcome 21 Café des Grands Lacs 22 Restaurant le Chai de TT 23 Excellent Coupé-Coupé Vendor 30 Hôtel Schweitzer

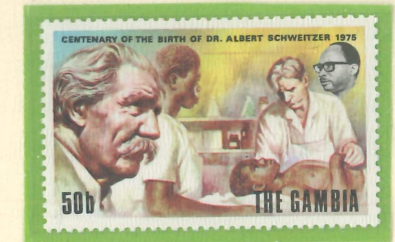
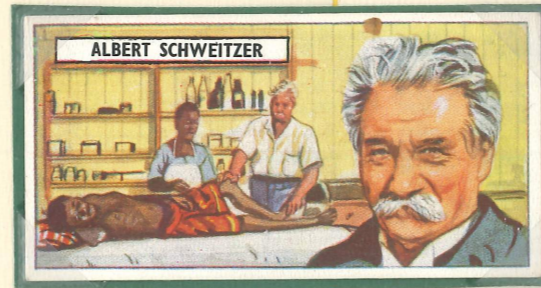
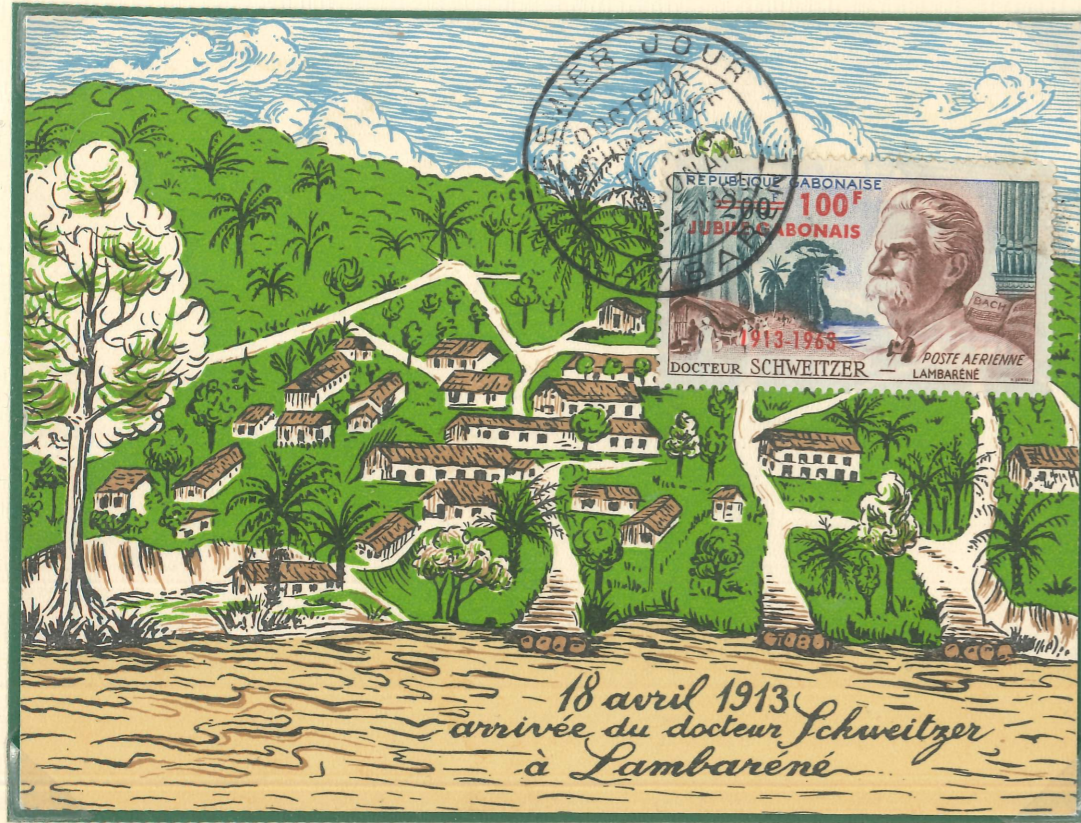
Albert Schweitzer

Hôpital Albert Schweitzer i Lambaréné

Albert Schweitzer

Hôpital Albert Schweitzer i Lambaréné

Hôpital Albert Schweitzer, Lambaréné, Gabon 1913 - 2003

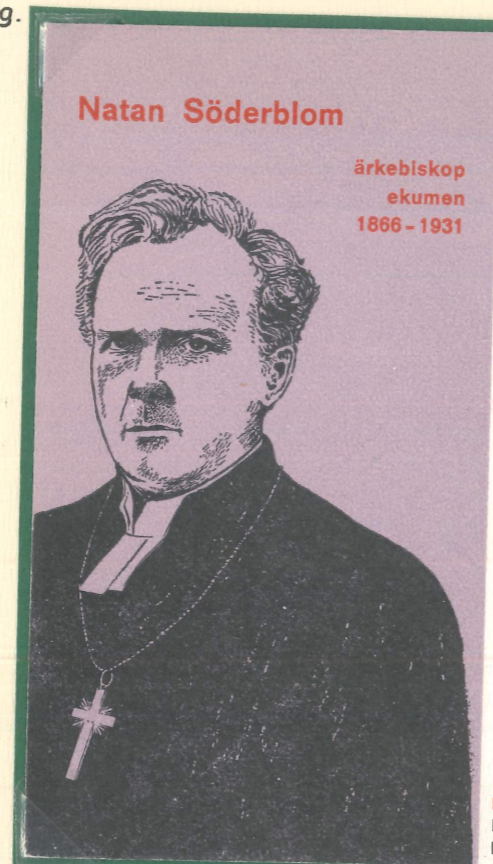
Detta brev är skickat från Lambaréné 3/4 1914 till Maggie Bresslau i Strassburg. Avsändare är Hélène Schweitzer av handstilen att döma. Hélènes flicknamn var Bresslau så troligtvis är mottagaren en släkting. Obs att brevet är skickat under de åren då Alsace tillhörde Tyskland (Allemagne). Det var först efter 1a världskriget som Tyskland fick avträda Alsace som efter freden blev en del av Frankrike.

Albert Schweitzer

Tillbaka i Europa

1914 sattes Albert och Héléna Schweitzer i husarrest eftersom de var tyska medborgare. 1917 tvingades de stänga sjukhuset och blev hemskickade till Frankrike där de hamnade i ett interneringsläger. Schweitzer hade skaffat sig stora skulder under tiden i Afrika då han tvingats låna pengar för att kunna driva sjukhuset. Tillslut blev de frigivna och Albert lyckades få anställning som läkare vid sjukhuset i Strasbourg.

I december 1919 blev Albert Schweitzer inbjuden av Sveriges ärkebiskop Nathan Söderblom att komma till Uppsala för en föreläsningsserie. Han ordnade även en föredrags- och konsertturné runt i kyrkorna i Sverige. Nathan Söderblom kände Schweitzer sedan år han bodde i Paris och Leipzig innan han blev ärkebiskop. Schweitzers turné blev en stor framgång och han lyckades samla in så mycket pengar så han blev skuldfri och kunde återvända till Lambaréné.

Förstadagsbrev
First day cover
Ersttagsbrief

Exposition Albert SCHWEITZER
Eglise Saint Thomas
STRASBOURG

Commémoration :

- 80e anniversaire de son arrivée à Lambaréné ;
- 40e anniversaire de l'attribution du Prix Nobel de la Paix

Docteur Albert SCHWEITZER
1875 - 1965

ERSTTAGSBRIEF - FIRST DAY COVER

NATHAN SÖDERBLOM

15. JANUAR 1866 - 12. JULI 1931

Albert Schweitzer

Svenska Albert Schweitzerföreningen

Då intresset för Schweitzers arbete ökade i Europa och USA började man i flera länder speciella stödföreningar. Det fanns ingen kyrka bakom sjukhuset i Lambaréné utan det var från början enbart Albert Schweitzer som finansierade det hela. Då verksamheten växte var han tvungen att få hjälp från stödföreningarna som även hjälpte till att sprida information om verksamheten genom rundbrev. Vidare hjälpte de till med rekrytering av medicinsk personal. Flera läkare och sjuksköterskor från olika länder kom att arbeta på sjukhuset. I 18 länder startades Albert Schweitzerföreningar där en av de första var den i Sverige. Från Sverige har en läkare (Stig Holm) och tre sjuksköterskor (Harriet Björne, Gunvor Jonsson och Anna Jönsson) arbetar på sjukhuset i Lambaréné.

Den svenska föreningen startade 1926 av ärkebiskop Nathan Söderblom, Greta Lagerfelt och några andra intresserade. Greta Lagerfelt översatte Schweitzers första bok som på svenska kom att heta "Mellan urskog och vatten". Det blev en storsäljare som trycktes i många upplagor. En uppgift för den svenska Schweitzerföreningen utöver att samla in pengar var att informera om verksamheten. Man översatte och gav ut en liten tidskrift som på svenska kom att heta *Meddelanden*.

Efter Schweitzers död 1965 minskades verksamheten kraftigt och 1975 genomförde man en omorganisation av den svenska föreningen till en förening med medlemmar och medlemsavgifter. Den nystartade föreningen kunde nu söka SIDA-pengar till det nya sjukhuset som byggdes på Lambaréné. Man fick pengar till vissa byggnader och en ambulans. 1992 fanns endast 240 medlemmar i Sverige. De flesta var äldre och 1997 avvecklades föreningen helt. De tillgångar man hade kvar skänktes till Schweitzerhuset i Günsbach.

"Den som mottagit mycket gott av livet måste geva motsvarande mycket igen. Den, som blivit förskonad från eget lidande, måste känna sig kallad att bidra till att lindra andras nöd. Alla måste vi hjälpa till att bära den börda av nöd, som vilar över världen."

Albert Schweitzer i
"Kultur och etik"

HJÄLP
ALBERT SCHWEITZERS
SJUKHUS!

Svenska Albert Schweitzer Föreningen
c/o Ingvor Melander
Carl Hillsgatan 5 A, S-217 56 MALMÖ
Tel + Fax: 040-26 93 47, PG 19 53 25 -6

45. Rundbrief für den Freundeskreis von

Albert Schweitzer

und den Deutschen Hilfsverein e. V.

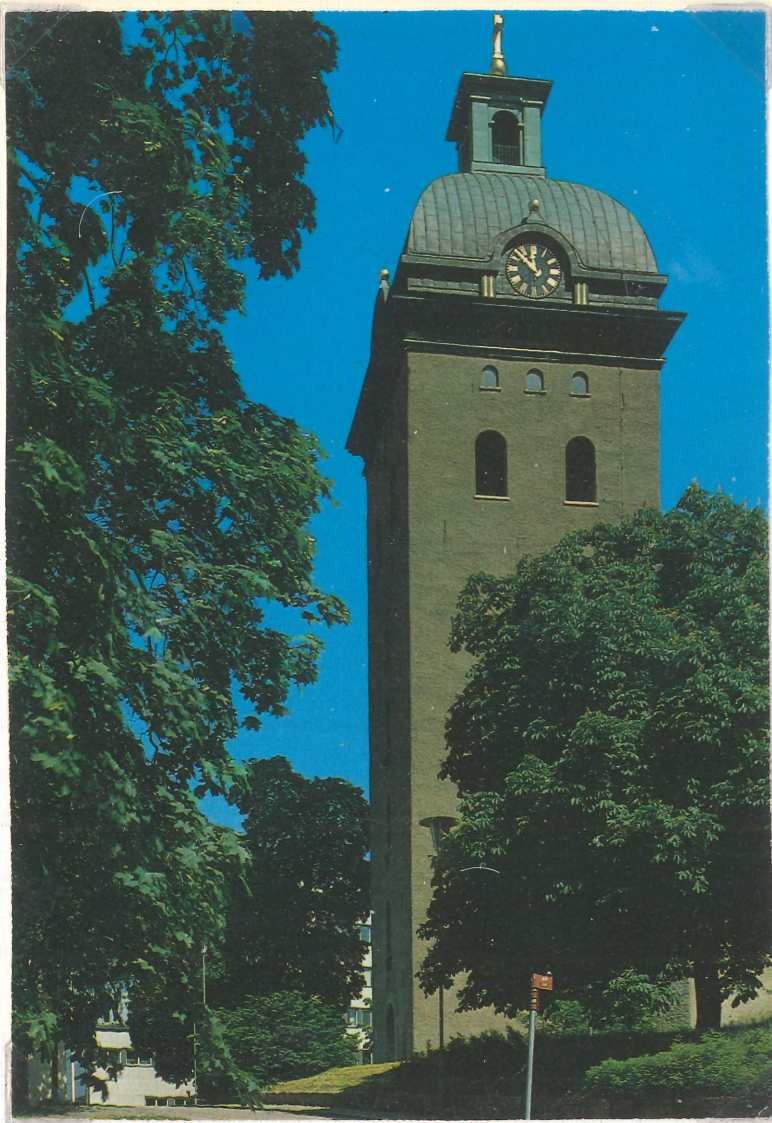
Mai 1978

Im Lepradorf (Lesen Sie dazu S. 25 ff.).

Albert Schweitzer

Borås

Caroli kyrka i Borås.

Professor Albert Schweitzer konserterar i Borås.

I denna vecka giver professor A. Schweitzer orgelkonserter på olika platser i Sverige. Onsdagen den 16 november skall han spela i Caroli-kyrkan i Borås. Borås var en av de första städer, i vilka professor Schweitzer spelade orgel, då han våren 1920, kallad att i Uppsala hålla en serie "Olaus Petri-föreläsningar", för första gången besökte Sverige.

På programmet förekomma Bach och Widor. I sin tolkning av Bach är Schweitzer överallt erkänd såsom en auktoritet. Tillsammans med Widor har han ombesörjt en amerikansk upplaga av de Bachska orgelkompositionerna, i vilka grundprinciperna för dessa verks konstnärliga framställning äro angivna. Sam bekant var det Schweitzer, som i sitt grundläggande arbete över J. S. Bach och genom sitt spel trädde in för det enkla och okonstlade återgivandet av orgelfugorna, samtidigt med att han lät deras väldiga arkitektur komma till sin rätt. Därmed gjorde han ock slut på det falska moderniserandet av Bach.

Widor är Schweitzers lärare. År 1893 kom Schweitzer, adertonårig, till Paris för att studera under denne mästare i orgelspel. Varmt intresse visade mästaren sin elev. Den vänskap, som uppkom dem emellan, vilken hade sina rötter i rent mänskliga känslor liksom i gemensam kärlek till konsten och likartad uppskattning av densamma, har bestått under de år, som sedan gått. Av Widors verk har Schweitzer tre på sitt program. De ge en god föreställning om den äldrestig-
ne men ännu levande, i Paris bosatte konstnärens psyke. De göra oss förtrogna med den behagfullhet och älsk-
vårdhet, som är för honom utmärkan-
de, på samma gång de låta oss ana den
underbara och melodiska känsla, den
besjäljar honom.

BORAS TIDNING Tisdagen den 15 November 1927.

Albert Schweitzer.

Det torde höra till sällsyntheter-
na, att framstående konstnärer
samtidigt äro vetenskapsmän. Så
är dock fallet med professor Albert
Schweitzer, som om onsdag för
andra gången gästar vår stad.
Schweitzer är nämligen doktor i
tre fakulteter, den filosofiska, den
teologiska och den medicinska. Så-
söm teolog innehar han dessutom
professorsvärdigheten. Från hans
hand har utgått betydande arbeten.
Inom den teologiska världen intar
han ett bemärkt rum och kan renf-
av sägas ha bildat skola. Nu övar
han dock icke längre någon lärare-
verksamhet utan har helt uppgått i
läkarens kall. Redan som helt ung
fattade han det beslutet, att han,
om han fick leva, skulle, intill dess
han fyllt 30 år, ägna sig åt veten-
skaplig forskning samtidigt med att
han studerade och idkade musik.
Det sista gjorde han dock icke en-
dast för nöjes skull utan med all
den grundlighet, som är för honom
utmärkande, varigenom han ock så-
som musiker och speciellt som
Bachkännare förvärvat sig ett namn,
känt i vida kretsar. Sin manna-
ålders kraft, från det han ingått i
sitt fjärde decennium, ville han
dock icke ägna åt vetenskapen, den
skulle ställas i de nödlidandes
tjänst. Djupt kände han den skuld,
vari den hvita rasen står till de
färgade, och var av den uppfattning-
en, att densamma kunde sonas en-
dast genom personliga offer. Det-
ta drev honom att viga sitt liv åt
lindrande av den nød, som svåra
farsoter särskilt sömnsjukan fram-
kallar i den del av Afrika, där den
våldiga Kongofloden rinner ut i
Oceanen. Han visste, att om jingen-
ting gjordes för att råda bot för far-
soten, skulle hela befolkningen små-
ningom där dö ut.

Under en följd av år har nu
Schweitzer arbetat på den station
han själv byggt upp inne i urskogen
i de sumpmarker, som framkalla
de mördande febersjukdomarna.
Där först ett litet sjukhus av pri-
mitivaste slag reste sig, har fram-
trollats en sjukhusinrättning, som
tillgodoser även rätt så höga krav
och vid professors sida stå utbil-
dade medhjälpare.

Sin kärlek till vetenskap och mu-
sik har dock professor Schweitzer
ej kunnat få kväva. Då och då ut-
komma lärda verk, som bära hans
namn. För blott något år sedan
översattes till svenska första häftet
av hans filosofiska arbete "Kultu-
rens degeneration och regenera-
tion". Under sitt besök i Sverige,
dit han kommit väl närmast för att
övervara det stora kyrkosångare-
mötet i Linköping, håller han på
skilda håll föredrag om förhållan-
dena i Afrikas urskogar och om den
verksamhet, som där av honom be-
drives, omväxlande med orgelkon-
serter, varvid han, Bachkännare
som han är, med förkärlek föredra-
ger Bachska kompositioner. Det
vore glädjande, om onsdagens kon-
sert genom talrik anslutning från
allmänhetens sida finge ge uttryck
åt det erkännande, som borde kom-
ma en sådan personlighet som pro-
fessor Schweitzer till del.

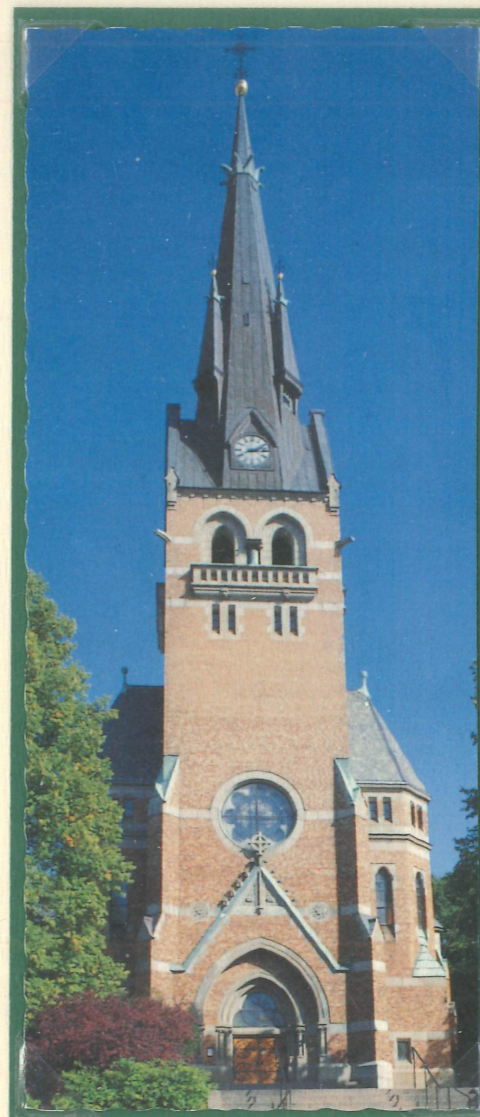
E. Bw.

Professor Albert Schweitzers Orgelkonsert

i Caroli kyrka i Borås
Onsdagen den 16 November
1927 kl. 7,30 em.

PROGRAM:

1. Preludium och Fuga, G-
moll, J. S. Bach.
 2. Två koralförspel över:
"Sei gegrüßet, Jesu güt-
tig". (Var hälsad, Jesu
käre). J. S. Bach.
 3. Koralförspel över: Ich
ruf zu dir, Herr Jesu
Christ! ("Till dig jag ro-
par; Herre Jesu Krist").
J. S. Bach.
 4. Fuga, G-dur. J. S. Bach.
 5. Preludium Circulare
Ch. M. Widor.
 6. Cantabile. Ch. M. Widor.
 7. Allegro. Ch. M. Widor.
- Entrébiljett kr. 1: 25.

BACH

SCHWEITZER

Gustav Adolfskyrkan i Borås invigdes 1906. Kyrkan genomgick en stor ombyggnad under åren 1950-52 då man bland annat anskaffade två träreliefer. En föreställde JS Bach medan den andra föreställde Albert Schweitzer.

I Gustav Adolfskyrkan finns en inglasad tavla med ett foto av träreliefen. Schweitzer har skrivit en hälsning till församlingen på tavlan.